

Mitä puutarhanhoito opettaa meille strategisesta suunnittelusta?

Posted on [25.1.2012](#) by

Eräs puutarha ennen kehittämiskohteiden ja toimenpiteiden määrittelyä

Kirjaston tavoiteohjelman valmistelu ja strateginen suunnittelu lisää vauhtiaan kulkiessamme kohti kevättä. Pitenevät päivät herättelevät myös kotipuutarhurit talviuniltaan. Postin jakamia painotuoreita siemenkatalogeja selaillessa viriää innostus uudesta kasvukaudesta ja sen tuomista mahdollisuuksista. Puutarhanhoito ja luonnonkulun seuraaminen tarjoavat oppeja niin arkielämäämme kuin vaikkapa strategiseen suunnitteluun.

Unelmien puutarhan – tai mahtavan sadon – tavoittelussa on maltettava tehdä pohjatyöt huolella. Vanhassa puutarhassa olemassa oleva kasvillisuus tai kasvupaikan koko antaa raamit myös tulevaisuuden suunnittelulle. On katseltava ja kuulosteltava, miten aurinko osuu päivän mittaan kasvupaikalle, minne kertyvät sadevedet tai putoavat kattolumet. Varjostaako naapurin koivu tai onko maaperä tiukkaa savea.

Kun toimintaympäristö on analysoitu, voidaan siirtyä tulevaisuuden visiointiin. Ruutupaperilla tai piirrosohjelmalla luonnosteltu suunnitelma ohjaa kasvien, värien ja materiaalien valintaa. Pitkätähätäimen suunnitelma tuo jatkuvuutta, eikä omenapuuta tarvitse joka vuosi siirtää eri kohtaan tonttia.

Valintoja tehdessä on syytä muistaa, että se mikä kukoistaa naapurilla ei välttämättä sovi omaan puutarhaan. On myös valtaisan tarjonnan edessä hillittävä itsensä ja istutettava vain sen verran kuin jaksaa hoitaa. Kukapa ei olisi joskus erehtynyt kylvämään pussillista kesäkurpitsan siemeniä ja

tuskaillut loppukesällä valtaisan sadon keskellä. Mutta kokemuksesta oppii, ja seuraavana keväänä on helpompi mitoittaa voimavarat ja lannoitus oikein.

Yhtälailla on muistettava, että siementen itämisprosentti vaihtelee ja kasvuajat ovat erilaisia. Pionin kasvattaminen siemenestä kukkivaksi vie vuosia, kun taas kehäkukkaa ilahduttaa kukillaan jo samana kesänä. Esikasvatuksella voi nopeuttaa huippuvaiheen saavuttamista, mutta joskus eivät mitkään temput auta ja hyvästä hoidosta huolimatta kasvi menehtyy. Kannattaakin pääosin keskittyä viljelemään lajikkeita, joiden kasvatuksessa tietää olevansa hyvä. Siten saa onnistumisen ja työn iloa, ja sietää myös epäonniset kokeilut.

Jokainen pientä maapalasta hoitanut tietää, että puutarhanhoito ei ole vain uuden istuttamista. Myös vanhoja kasveja on hoidettava. On karsittava, katkottava, jaettava ja kitkettävä. Aikoinaan kukillaan ihastuttanut karhunköynnös osoittautuukin riesaksi, josta ei pääse eroon järeillääkään konsteilla. Juolavehnä valtaa perunamaan jos tarhuri laiskottelee. Pelkkä näkyvän osan leikkaaminen ei riitä, vaan kiusankappaleet on kitkettävä juurineen.

Järeän työn vastapainoksi on välillä istahdettava kahvikuppi kädessä katselemaan ympärilleen. Koettava värit, tuoksut ja äänet, ja tunnettava ylpeyttä omasta ahkeruudesta. Väärään paikkaan hätäisesti istutetun perennankin ehtii vielä siirtämään. Sitä paitsi mikään ei ole niin tärkeää kuin puutarhanhoito – eikä sekään ole kovin tärkeää.

Jutun inspiraationa on toiminut kirjoittajan omien puutarhakokemusten ohella artikkeli Hall, K. 2011, "Wisdom From the Garden", The Journal for Quality and Participation, vol. 33, no. 4, pp. 7-10.

Teksti ja kuva

Päivi Lammi

Suunnittelija, hallinto- ja kehittämispalvelut